

Dronningen griber magten

Noter

- s. 2: Vivian Etting, *Margrete den Første. En regent og hendes samtid* (Gyldendal, 2021), s. 89f.
- s. 3: Michael Linton, *Margrete den 1. Nordens dronning* (Gyldendal, 2000), s. 82. Bogen er en oversættelse af den svenske *Margareta. Nordens drottning 1375-1412* (Bokförlaget Atlantis AB, 1997).
- s. 4: Anders Bøgh, *Sejren i kvindens hånd. Kampen om magten i Norden ca. 1365-89* (Aarhus Universitetsforlag, 2003), s. 297ff og 314.
- s. 5: Etting, 2021, s. 92.
- s. 5: Se f.eks. Bøgh, 2003, s. 314.
- s. 5: Etting, 2021, s. 93.
- s. 6: Bøgh, 2003, s. 282.
- s. 8: Linton, 2000, s. 84.
- s. 9: Linton, 2000, s. 45 og s. 57f; Etting, 2021, s. 25f.
- s. 11: Etting, 2021, s. 28.
- s. 11: Bøgh, 2003, s. 75 og 77.
- s. 12: Etting, 2021, s. 28.
- s. 12: Bøgh, 2003, s. 295.
- s. 13: Bøgh, 2003, s. 297f.
- s. 13: Bøgh, 2003, s. 310.
- s. 14: Etting, 2021, s. 63; Linton, 2000, s. 75.

- s. 14: Anders Bøgh, "Margrethe 1. og Sønderjylland – næved og næsten" i *Skurke og helte i Sønderjyllands Historie*, Inge Adriansen og Mikkel Leth Jespersen (red.) (Historisk Samfund for Sønderjylland, 2012), s. 67-79, her s. 71.
- s. 14: Linton, 2000, s. 81; Etting, 2021, s. 87.
- s. 16: Linton, 2000, s. 87ff.
- s. 20: Etting, 2021, s. 145ff; Linton, 2000, s. 129ff.
- s. 20: Etting, 2021, s. 197.
- s. 21: Linton, 2000, s. 159ff.
- s. 21: Etting, 2021, s. 321ff.
- s. 22: Linton, 2000, s. 187.
- s. 22: Etting, 2021, s. 327.
- s. 23: I sit bind af *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie* "De fire stænder" betegner Troels Dahlerup rammende Margrete 1. som "Fru Kongen".
- s. 23: Jens E. Olesen, "Dronning i krisetider. Agnes af Brandenburg" i *Dronningemagt i middelalderen*, 2018, s. 217.
- s. 25: *Danske dronninger*, s. 147ff.
- s. 25: Jeppe Büchert Netterstrøm og Kasper H. Andersen, "Dronningemagt i middelalderen. En Indledning" i *Dronningemagt i middelalderen. Festskrift til Anders Bøgh* (Aarhus Universitetsforlag, 2018), s. 22.
- s. 28: Inge Adriansen, "Thyra Danebod – en omtvistet heltinde" i *Skurke og helte i Sønderjyllands historie* (Historisk Samfund for Sønderjylland, 2012), s. 9-24.
- s. 28: Grethe Jensen, "Danmarks dronninger" i *Danmarks dronninger i tusind år*, Steffen Heiberg (red.) (Gyldendal, 2000), s. 9.
- s. 29: Kongegrave.dk https://kongegrave.dk/?page_id=154 (besøgt 30.11.2022).
- s. 29: Inge Adriansen, 2012, s. 16ff.

- s. 30: Olesen, 2018, s. 215ff.
- s. 31: Ellen Jørgensen og Johanne Skovgaard, *Danske Dronninger. Fortællinger og karakteristikker* (H. Hagerups forlag, 1909), s. 62-67.
- s. 32: "Dorothea" i *Danmarks dronninger*, 2000, s. 35-38.
- s. 33: Carsten Jahnke, "En magtfuld enkedronning. Dorothea af Brandenburg, dronning af Danmark, Norge og Sverige" i *Dronningemagt i middelalderen*, 2018, s. 316.
- s. 33: Mikkel Leth Jespersen, "Dronning Christine politiske rolle" i *Dronningemagt i middelalderen*, 2018, s. 367-404.
- s. 34: Mikkel Leth Jespersen, "Dronning Christine og kong Hans. Len, magt og fromhed i dansk senmiddelalder" (Historisk Tidsskrift, 2006), bd. 106, hæfte 1, s. 10-32.
- s. 36: Jeppe Büchert Netterstrøm, "Dorotheas hof og lensmænd" i *Dronningemagt i middelalderen*, 2018, s. 346.
- s. 36: Jahnke, 2018, s. 319.
- s. 36: Leth Jespersen, 2018, s. 271ff.
- s. 37: Leth Jespersen, 2006, s. 15ff.
- s. 38: Leth Jespersen, 2006 og 2018.
- s. 39: *Danske dronninger*, 2000, s. 44ff, s. 69ff og s. 75ff.
- s. 39: Vivi Jensen, "Danmarks brud" i *Danske dronninger*, 2000, s. 125.
- s. 40: Lars Bisgaard, "I skyggen af Sigbrit? Elisabeth, Christian 2.s dronning" i *Dronningemagt I middelalderen*, 2018, s. 412.
- s. 42: "Anna Cathrine", *Danske dronninger*, 2000, s. 53-55; Steffen Heiberg, *Christian 4. – en europæisk statsmand* (Gyldendal, 2006), s. 104ff.
- s. 43: Poul Grønder-Hansen, *Frederik 2. Danmarks Renæssancekonger* (Gyldendal, 2013), s. 152ff.
- s. 43: Heiberg, 1988, s. 40.

s. 43: Johanne Skovgaard, "Tidsrummet 1544-c. 1600" i *Sønderjyllands Historie fremstillet for det danske Folk* (C.A. Reitzels Forlag), bd. 2, s. 374-282.

s. 44: "Sophie", *Danske dronninger*, s. 49-53.

s. 44: Heiberg, 2006, s. 42 og 353.

s. 45: Mikkel Leth Jespersen, "Die Hofhaltung der dänischen Königin Christine von Sachsen um 1500" i *Mitteilungen der Residenzen-Kommission der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen* (Sonderheft 9), s. 17-32.

s. 46: *Kancelliets Brevbøger 1571-1575*, den 15.6.1572.

s. 47: Vivi Jensen, *Dorothea. Guds vilje og dronningens* (Gads Forlag, 2007), s. 169.

s. 47: Netterstrøm, 2018, s. 383.

s. 47: Jensen, 2007, s. 174f.

s. 49: Leth Jespersen, 2018, s. 390ff.

s. 49: Jensen, 2007, s. 228.

s. 50: Linton, 2000, s. 75.

s. 50: "Bodil", *Danske Dronninger*, 2000, s. 22.

s. 50: Jahnke, 2018, s. 316f; "Dorothea", *Danske dronninger*, 2000, s. 38.

s. 51: Leth Jespersen, 2018, s. 385ff.

s. 52: Jensen, 2007, s. 105ff.

s. 52: Ellen B. Danstrup, *Christian 6., Sophie Magdalene og Norgesrejsen 1733* (Dansk Historisk Håndbogsforlag, 1989).

s. 52: Heiberg, 2006, s. 104.

s. 53: Nils G. Bartholdy, "Danske dronningers våbener" i *Danske dronninger*, 2000, s. 130ff.

s. 53: *Christian III og Dronning Dorotheas anetavler i Sønderborg Slotskirke*, Peter Dragsbo (red.) (Sønderborg, 2010).

- s. 54: Carsten Porskrog Rasmussen, ”Dronningeblood. Danske dronningers dynastiske betydning for kongeslægten fra 1100-tallet til 1600-tallet” i *Dronningemagt i middelalderen*, 2018, s. 444.
- s. 54: Michael Bregnsbo, *Til venstre hånd. Danske kongers elskerinder* (Gyldendal, 2010), s. 30.
- s. 57: Bregnsbo, 2010, s. 31.
- s. 58: Grinder-Hansen, 2013, s. 146.
- s. 58: Heiberg, 2006, s. 104.
- s. 59: Bregnsbo, 2013, s. 47ff; Heiberg, 2006.
- s. 60: Lex.dk ”Magdalena Sibylla”, Dansk Biografisk Leksikon https://biografiskeleksikon.lex.dk/Magdalena_Sibylla (besøgt 1.1.2022).
- s. 61: Jørgen Hein, ”Den onde dronning og fangen i Blåtårn”. Omkring Sophie Amalie og Leonora Christine” i *Danske dronninger*, 2000, s. 213-236.
- s. 62: Steffen Heiberg, *Enhjørningen. Corfitz Ulfeldt* (Gyldendal, 1993), s. 96 og 250.
- s. 62: *Danske dronninger*, s. 200.
- s. 63: Claus M. Smidt, ”To dronninger som bygherrer” i *Danske dronninger*, 2000, s. 237ff.
- s. 64: Rosted, H.C., *Hirschholm. Et kongeslot og dets skæbne* (Gads Forlag, 1963); Lisbeth Hein m.fl., *Et historisk portræt af Hørsholm* (Hørsholm Egnsmuseum, 2005), s. 30-36. Ellen B. Danstrup, *Christian 6., Sophie Magdalene og Norgesrejsen 1733* (Dansk Historisk Håndbogsforlag, 1989), s. 63.
- s. 65: Smidt, 2000, s. 252ff.
- s. 65: ”Caroline Amalie”, *De danske dronninger*, 2000, s. 85ff.
- s. 66: Jahnke, 2018, s. 321.
- s. 67: Jensen, 2007, s. 118ff.
- s. 67: ”Sofie”, *Danske dronninger*, s. 49-54.
- s. 67: Smidt, 2000, s. 245f.

- s. 68: "Juliane Marie", *Danske dronninger*, 2000, s. 75-78.
- s. 69: Bregnsbo, 2010, s. 132.
- s. 69: Bregnsbo, 2010, s. 103.
- s. 70: "Louise", *Danske dronninger*, 2000, s. 62-65.
- s. 71: Bregnsbo, 2010, s. 134.
- s. 72: "Sophie Magdalene", *Danske dronninger*, 2000, s. 69.
- s. 72: Michael Bregnsbo, *Caroline Mathilde. Magt og skæbne. En biografi* (Aschehoug, 2007), s. 25ff.
- s. 72: "Marie Sophie Frederikke", *Danske dronninger*, 2000, s. 82.
- s. 73: Bregnsbo, 2010, s. 180ff.
- s. 73: "Lutgard", *Danske dronninger*, 2000, s. 24.
- s. 73: Etting, 2021, s. 331.
- s. 74: Jahnke, 2018, s. 314.
- s. 75: Jensen, 2007, s. 175ff.
- s. 75: Hein, 2000, s. 228f.
- s. 76: "Caroline Mathilde", *Danske dronninger*, 2000, s. 78ff.
- s. 76: Bregnsbo, 2007, s. 100.
- s. 77: Ulrik Langen, *Struensee*, 100 danmarkshistorier (Aarhus Universitetsforlag, 2018), s. 56ff.
- s. 78: Bregnsbo, 2007, s. 133.
- s. 83: Berlingske, 24.9.2021.
- s. 84: Etting, 2021, s. 104, 338, 341.

- s. 84: Kunst i Roskilde, Figurative skulpturer, Dronning Margrete I – Rytterstatue http://kunstiroskilde.dk/show_group_item.asp?Katid=1&SubId=1&ItemId=74 (besøgt 1.1.2022).
- s. 84: Bøgh, 2020, s. 105.
- s. 85: Ludvig Holberg, *Dannemarks Riges Historie* (Udgivet af J. Levin, 1856), bd. 1, s. 337ff.
- s. 85: Etting, 2021; Linton, 2000; Bøgh, 2003.
- s. 85: *Gobelinertil Danmarks Dronning. Guide*. Peter Michael Hornung (red.).
- s. 86: Gobelinertil, s. 28.
- s. 89: Politiken IBYEN, 12. August 2021; Samme synspunkt er fremsat i Carsten Jahnke, ”Dorothea af Brandenburg (1431-1495). Fortrængt, bortglemt men alligevel magtfuld” i *Mellem magt og skæbne. Otte herskerinder i nordens fra otte århundreder (1200-2000)* (Flensborg, 2013), s. 56-75.
- s. 90: Palle Larring, *Dronninger og andre kvinder i Danmarkshistorien* (Odense, 1981).
- s. 90: I anledning af dronning Margrethe 2.s 60-års fødselsdag udkom i år 2000 bogen *Danske dronninger i tusind år*, der ledsagede store dronningeudstillinger på Frederiksborg og Koldinghus. Bogen indledes med små biografier om samtlige danske dronninger, som efterfølges af temaartikler om dronningerollen.
- s. 90: Jensen, 2007 og Bregnsbo, 2007.
- s. 90: *Dronningemagt i Middelalderen*, 2018.
- s. 90: Bregnsbo, 2010.
- s. 91: Tegning på Statens Museum for Kunst, ”Dronning Philippa, Kong Erici Pomerani Gemalinde, forsvarer Kjøbenhavn mod Hansestæderne i Kongens Fraværelse. Aar 1428”.
- s. 94: *Kunstnernes Christian 2. Fortolkninger i billedkunst, litteratur og drama*, Carsten Porskrog Rasmussen (red.) (Museum Sønderjylland, 2021).
- s. 95: Hein, 2000, s. 215; Carsten Porskrog Rasmussen, ”Dronning Sophie Amalie (1628-1685)“ i *Mellem magt og skæbne*, 2013, s. 76-94.
- s. 95: Bregnsbo, 2010, s. 277.

s. 96: Bregnsbo, 2010, s. 277. Han henviser bl.a. til Carl Ewalds romanrække *Danske dronninger uden krone* fra 1906-8.

s. 96: *Dronning Dagmar – tradition, myter og virkelighed*, Mikkel Kirkedahl Nielsen, John H. Lind og Karsten Eskildsen (Ribe, 2012), s. 90 og 94.